

Õppeaasta lõpul lasteaias toimus väga palju erinevaid ja huvitavaid üritusi

Igal kevadel on kõigis lasteaiades üks väga tähtis, rõõmus ja natuke kurvavõitu sündmus – see on koolieelikute lõpupäev. Kooliteele saadeti 12 mudilast: (pildil vasakult): Anett Kalberg, Kirsika Tõruvere, Carl-Daaniel Sillat, Allar Tõnisson, Marek Kink, Martin Moik, Egert Tsõmbalov, Algys Tauts, Katarina Kukk, Romy-Liis Kiik, Karolin Abro, Helen Talvistu (puudub pildilt).

Vanema rühma lastel oli võimalus osa võtta maakonna lasteaiadele korraldatud spordipäevast Paistu tervisekeskuses. Sel aastal oli märksõnaks muinasjutt „Nukitsamees“, mille ainetel toimus tervisekeskuse territooriumil orienteerumismäng. Rahapada jäi küll leidmata, aga selle lohutuseks jagati lastele toredaid mälestusesemeid ning kommi.

Emadepäeva puhul anti väike kontsert. Lapsed esitasid oma kõige kallimatele laule, tantsu, luuletusi ja näidendeid.

Lasteiaia juures korraldati lastekaitsepäev. Võhma lasteiaia juures peatus rong tegelastega „Rongisõidu laulust“: külla tulid kutsu, jänku, notsu, lehm, kiisu ja kana, peale nende veel Pipi, kes lastele pannkooke agaralt küpsetas ja pakkus. Kohaletunud lapsed võisid lunastada piletid veel paljudesse peatustesse. Igas peatuses said sõitjad kaasa mängida põnevates mängudes, milles keegi ei jäänud kaotajaks.

Rukkilillede rühm külastas loomaaeda. Zooparki jõudes küsiti kohe, et kas näeme ikka hüljest, karu ja elevanti. Lemmiktegevuseks kujunesid veel lindude söötmine ja ninasarviku kujule selgaronimine. Vaatamata pikale neljale loomaaia veedetud tunnile, polnud päeva lõpul ikka veel kuulda väsimusenoot nendes lauludes, mis tagasteel koju bussis rõõmsalt kõlasid.

Nagu ikka, toimus aprilli lõpul volbrapäev, mille tähistamine sai traditsiooniks juba eelmise sajandi ammustel hallidel aegadel.

Rukkilillede rühm käis Olustvere Tähetornis tundma õppimas elektrit ja muud põnevat, mis maailmas toimub; kaasa sai teha mitmes põnevates katsetes. Tüdrukud said proovida ilma kammitta tehtud uut moodi soenguid.

Fotod ja tekst
Asta Laas,
lasteiaia juhataja

Euro tuleb ka Võhmasse

Võhma linnavolikogu maikuu istungil arutlesime Eesti riigi 2010. a eelarve, euro kasutuselevõtu ja töötuse üle. Järgnevalt lühikokkuvõtte teemadest, mida arutasime linnavolinikega ja mis kerkinud üles kohutumisel Põhja-Viljandimaa inimestega, keda ma Järva ja Viljandimaalt valitud saadikuna Riigikogus esindan.

Ühine pingutus

Eesti riigi 2010. a eelarve on meile jõukohane eelarve. Riik sisenes ülemaailmsesse majanduskriisi tingimustes, kus meil oli varasemalt kogutud 20 miljardi krooni jagu reserve, neist tervelt 15 miljardit oli pandud taltele praeguse peaministri juhitud valitsuse ajal. Hoolimata reservidest on riigil tulnud märkimisväärselt kärpida tegevuskulusid. Seda on pea iga Eestimaa elanik oma nahal tunda saanud. Riigieelarve tulude vähenemisest tulenenud kuludekärbe on olnud kogu Eesti rahva ühine pingutus. Hea meel on, et eelarvekärbetest õnnestus säästa pensioone ja peretoetusi.

Eesti täidab Maastrichti kriteeriume ning järgmööda tuleb Euroopa Liidu institutsioonidelt otsuseid Eesti valmisoleku kohta euroalaga liitumiseks. Euroopa Komisjon ja EL-i rahandusministrite nõukogu (Ecofin) on meie kriteeriumite vastavuse kohta positiivse hinnangu andnud. Juuni keskpaigas kogunevalt Euroopa Ülemkogult on oodata lõplikku otsust Eesti ühinemise kohta euroalaga alates 1. jaanuarist 2011. Juulikuul 13. kuupäeval aga uuesti kogunev Ecofin otsustab, millise kursiga Eesti euro saab.

Ei tohi ära unustada, et raskeid otsuseid ei ole tehtud üksnes euro nimel. Eesmärgiks on olnud riigile kindlat tulevikku tagav korras rahandus, mis hädavajalik hea investeerimiskeskonna hoidmiseks. Eelkõige välisinvesteeringutest tulevavad uued loodavad töökohad, leevendamaks kõrget tööpuudust. Euro kasutuselevõtt on kui preemia korras riigi rahanduse eest.

Mis kursiga meie kroonid eurodeks vahetatakse?

Krooni kurss oli fikseeritud Saksa margaga juba krooni kasutuselevõtt alates. Peale Saksamaa üleminekut eurole muutus ka kroon seotuks euroga, kursiga 1 euro=15,6466 krooni. Selline kurss on püsinud 18 aastat ja pidanud vastu erinevatele devalveerimise spekulatsioonidele. Seega ei ole Ecofinil otseselt nagu midagi otsustada kui just

Tõnis Kõiv, riigikogu liige

mõne teise riigi rahandusminister ei tule välja ettepanekuga kurssi muuta. See ei ole küll väga tõenäoline variant, aga Eesti inimesi kaitsev lahendus on olemas sellekski puhuks. Nimelt saab Ecofin otsuse vastu võtta ainult konsensuslikult ja EV rahandusminister Jürgen Ligi vastuseis krooni kursi muutmisele on juba ette kindel. Seega vahetatakse kroonid eurodesse kursiga 15,6466.

Kui vahetaks kohe raha ära?

Praktilised inimesed uurivad, et kas peaks mustadeks päevadeks kogutud raha igaks juhiks juba enne 1. jaanuari 2011 eurodeks vahetama? Minu soovitus on alati olnud mitte vahetada, sest ilma teenustasuta saab kroone eurodeks vahetada ainult kuu aega enne ja aasta jooksul pärast 1. jaanuari 2011 igas sularahateenuseid osutavas pangas ilma teenustasuta. Pärast seda organiseerib kroonide vahetuse eurodeks Eesti Pank – tähtajatult ja piiramatult koguses. Täna raha vahetama minnes tuleb maksta lisaks teenustasu. Pangas olevad kroonid muutuvad uusaastaõöl eurodeks automaatselt kursiga 15,6466.

Uued töökohad ja töötute väljaõpe

Korras rahandus ja selle tulemusel euro kasutuselevõtt tugevdab Eesti rahvusvahelist positsiooni investeringute sihtkohariigina. Värske liitumine OECDga (rahvusvahelise majanduskoostöö ja -arengu organisatsiooniga) annab veel lisaks võimalusi. Uued töökohad tekivad investeringutest, mida teevad nii Eesti kui ka teiste riikide ettevõtjad. Eelkõige Põhja-maade ettevõtete jaoks on Eesti usaldusväärne ja sobilik paik erinevate tootmisüksuste ületoomiseks ning siin töökohtade loomiseks. Näiteid on võtta juba nii Keilast, Saaremaalt, Pärnust ja mujaltki Eestist, rääkimata pealinna ümbrusest. Uute töökohtade loomiseks on väga oluline infrastruktuuri olemasolu, et oleks olemas vee- ja kanalisatsioonitrassid, elektriühendus,

maanteest, internetist ja muust sidest rääkimata. Kohalikul omavalitsusel on siin suured võimalused eeltöö tegemiseks, raha taotlemiseks, projektide elluviimiseks jne.

21. sajandi töökohad

Uute töökohtade loomisel on väga oluline tööjõu kvaliteet. Kahetsusväärset ei ole suurel hulgal praegustest töötutest ei keskharidust ega kutseharidust. Seetõttu on igati kohased valitsusepoolsed noortele suunatud meetmed, et nad saaksid riigi abiga oma haridustee lõpuni käia.

Veel pean oluliseks, et meie inimesed oskaksid keeli. Minu arvates tuleb Eestis hakkama saamiseks ning edukalt tööturul konkureerimiseks osata lisaks eesti keelele veel vene ja ka inglise keelt. Keeleoskus avab maailma ja sellega seoses palju uusi võimalusi, mida saab mõnikord kasutada kodust lahkumata. Turiste liigub üha rohkem ning oleks ju kurb, kui mõni võõramaalane jääb Võhmas hätta, kuna temaga ei leita ühist keelt.

Koos jõuame viie jõukama riigi hulka

Reformierakond seadis 2007. aasta valimiste eel Eestile sihi jõuda 15 aastaga Euroopa viie jõukama riigi hulka. Kolm aastat on möödunud. Oleme nende kolme aasta jooksul näidanud, et oleme tegusad ja suudame ka rasketel aegadel otsustada ning kokku hoida. Hästi elamise soov ning püüd tagada oma lastele paremat kui olid vanemate võimalused ei kao meie rahva sihtide hulgast kunagi. Loomupärane on vajadus edasi areneda, edasi liikuda. Olen veendunud, et mida aasta edasi, seda enam sarnaneb meie elu inimeste igapäevaeluga nendes riikides, millega veel kümme aastat tagasi alt üles vaatasime. Juba täna tuuakse Eestit Euroopas eeskujuks kui riiki, kus osatakse majandada ja kus rahvas toetab valitsust.

Eraldi tahan lõpetuseks märkida, et Reformierakonna liikmena on mul hea meel, et viimastel kuudel on meie erakonnaga liitunud päris palju Võhma inimesi. Kui tunned, et oled valmis Eesti tuleviku kujundamisel aktiivselt kaasa lööma, kaalu seda Sinagi.

Soovin kõigile Võhma inimestele kaunist lähenevat võidupüha, toredat jaanipäeva ning ilusat suve!

Tõnis Kõiv
Järva- ja Viljandimaalt
valitud Riigikogu liige

Kuidas kevad seekord Eestimaale tuli?

Jälle kord on saabunud kevad, tulemas suur suvi. Kevadistungjärg Riigikogus hakkab lõpule jõudma. Annan lühikese ülevaate sellest, mida on arutatud ja mida on otsustatud.

Üks mahukamaid ja olulisemaid seadusi – põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse võeti vastu 09. juunil. Seadus oli Riigikogu menetluses poolteist aastat. Selle ajaga muudeti Vabariigi Valitsuse poolt algatatud seaduseelnõud paljuski. Just opositsiooni – keskerakondlaste, sotside ja rahvaliidlaste poolt tehtud ettepanekud muutsid seaduse vastuvõetavaks ja paremaks. Suurimaks muudatuseks oli põhikooli ja gümnaasiumi sunniviisilisest lahutamisest loobumine. Haridusminister Tõnis Lukas üritas lahutamist iga hinnaga läbi suruda. Taoline muudatus aga oleks tähendanud enamuse maapiirkonna gümnaasiumide kadumist. Loobuti ka gümnaasiumiosale 120 õpilase miinimumnõude kehtestamisest. Seaduse uus tekst on kindlasti parem varasemast – seda just õppekava, hariduslike erivajadustega laste õpetamise ja riigieksamite osas.

Lõpphääletusel oli Keskerakonna fraktsioon siiski seaduse vastuvõtmise vastu. Ja seda järgmistel põhjustel. Vaatamata opositsiooni ja haridusnimeste vastuseisule tahab haridusministeerium seadust tõlgendada omamoodi, millest ka ministeeriumi pressiesindaja enne lõpphääletust ajakirjandust teavitats. Nimelt jäi seadusesse kolme õppesuna nõue gümnaasiumiosale, mida ministeerium tahabki tõlgendada nii, et gümnaasium peaks praktiliselt oma kolme paralleelklassi. Kui seda ka formaalselt ei nõuta, siis läbi rahastamismudeli soovitakse ikkagi maagümnaasiumid välja suretada. Seaduses on paljud küsimused jäetud haridusministri määruste reguleerida, aga siis on juba ministeeriumil vabad käed toimetada oma soovi järgi. Põhiline oht on selles, et gümnaasiumiharidus muutub maapiirkonna lastele vähem kättesaadavaks. Kui ministeerium jätkab oma liini, siis on ohus gümnaasiumiosa nii Võhmas kui ka Suure-Jaanis, ja sellest on mul tõsiselt kahju. Olen ka ise püüdnud anda oma panuse Võhma kooli arengusse. Põhja-Viljandimaa lapsed sunnitakse minema gümnaasiumiharidust saama kas Viljandisse, Põltsamaale või Türi. Paljudel võib saada takistuseks majanduslik olukord. Tihtipeale ei sobi

Jaak Aab, riigikogu liige

busside graafikud kooliskäimiseks kodust kaugemale, õpilaskodusid aga suuremate gümnaasiumide juures ei ole või napib seal kohti. Tehakse koolireformi, seda korralikult ette valmistamata ja ka selleks raha eraldamata. Seadus paneb palju lisakohustusi koolide omanikele, omavalitsustele, raha aga juurde anda ei taheta. Võib kokkuvõtteks öelda, et taheti paremat, aga läks nii nagu alati! Miks seda vaja on – arvan, et seekord kannatavad Eesti koolid ajaloolasest haridusministri soovi pärast minna ajalukku koolireformi teostajana ...

Palju arutelusid ja vaidlusi on olnud suure tööpuuduse ja sellest tulenevate probleemide üle. Eestimaal on töötava 150000 tööeas inimest. Kui registreeritud töötute arv hakkab veidi langeda, siis tegelik töötute arv kasvab. Paljud inimesed on töötava üle aasta ehk pikaajalised töötud. Inimesel pole erilist soovi ennast Töötukassas registreerimas käia, kuna pikaajaline töötute ei saa enam töötuskindlustushüvitist ega ka töötutoetust. Ja Töötukassas registreerimas käimisele kulub ju ka raha. Keskerakonna fraktsioon tegi ettepaneku maksta töötutele kinni transpordikulu kord kuus Töötukassas käimise eest. Kahjuks see ettepanek reformikate, isamaaliitlaste ja roheliste poolt toetust ei leidnud. Paljud aktiivses tööeas inimesed on läinud tööle välismaale. Nii saabki Sotsiaalministeerium raporteerida registreeritud töötuse vähenemisest, kuigi realselt olukord jätkuvalt halveneb. Peaminister räägib suure suuga 3,8 miljardist kroonist aastast, mida riik kulutab tööhõive parandamiseks. Samas jätab ta aga ütlemata, et lõviosa sellest kulub töötuskindlustushüvitiste ja töötutoetuste maksmisele. Aga hüvitiste raha on töötajad ise töötuskindlustusmaks näol Töötukassasse maksnud. Riigi vähest panust aktiivsetesse meetmetesse, koolitusse kritiseerivad kõik rahvusvahelised organisatsioonid ja spetsialistid. Suurest töötusest

on põhjustatud vaesuse kasv Eestis. Vaesuse leevendamiseks olemas pakkunud toimetulekutoetuste ja töötutoetuste suurendamist, mida aga valitsev koalitsioon pole toetanud. Parempoolselt valitsuselt on ka raske oodata inimestest hoolimist. Nende põhiideoloogia on ju see, et igaüks saagu ise endaga hakkama, isegi kui riik selleks tingimusi pole loonud.

Aga valitsuskoalitsiooni karavan läheb edasi, kərbib kõik kulud miinimumini, haukugu koerad palju tahes! Kõige lihtsam on ju öelda, et raha ei ole ja kõiges on süüdi globaalne majanduskriis. Häälteenamuse kindlustamiseks Riigikogus osteti ära Roheliste fraktsioon – eraldati 86 miljonit krooni Energia- ja Kliimaagentuurile, kus toimetavad põhiliselt Roheliste erakonna liikmed. Valitsuskoalitsiooni tallalakkumine põhiliselt Mart Laari ammuse sõbra Marek Strandbergi eestvedamisel kutsus esile kriitika paljude Roheliste erakonna liikmete endi poolt. Osava intrigaanina õnnestus Strandbergil aga paleepööre eos summutada.

Taaskord oleme teinud ettepaneku minna üle astmelisele tulumaksule, et Eestis kujuneks solidaarsem ühiskond, nii nagu on seda Põhjamaades ja arenenumas osas Euroopast. Suurema sissetulekuga inimesed võiksid ka rohkem panustada ühiskatlasse, selline on tava arenenud riikides. Eesti puhul annaks astmelise tulumaksu sisseviimine riigikassasse 3 miljardit krooni aastas lisaks, mis võimaldaks elavdada majandust, luua töökohti ja leevendada vaesust. Parempoolne valitsuskoalitsioon on jätkuvalt väheste rikaste huvide kaitseks ja meie ettepanekut ei toeta. Astmelise tulumaksu puhul maksaksid tulumaksu vähem kõik inimesed, kes saavad keskmisest vähem palka, selliseid aga on Eestis üle 70%. Loodan, et ükskord jõuab inimesteni arusaamine, et pime reformikate kummardamine ei ole nende endi huvides. Muidu jääb mulje, et Eestis valdab vaid üks erakond lõplikku tõe. Reformikate õukonnaajakirjandus sellist eestlaste ajupesut igal juhul püüab teostada. Ühiskonna arenguks aga on ka teine – solidaarsem, hoolivam ja parem tee. Mõelgem selle üle, kui läheme järjekordsetele valimistele!

Võhma rahvale soovin aga ilusat Jaanipäeva ja kaunist suve! Ja lootust paremale tulevikule!

Jaak Aab
Riigikogu liige

Mõned manitsused, kuidas suvises liikluses ellu jääda

Kooliaasta on läbi saanud ning enamik koolilastest naudib väljateenitud suvepuhkust.

Ilusate ilmadega liigub tänaval järjest rohkem jalgrattaid ja mopeede. Siinjuures kutsun jalgrattaga liigeldes kandma kaitsekiivrit. Mopeedi juhtimise korral on see kohustuslik! Samas tuletan lapsevanematele meelde, et 14–15-aastaselt mopeedijuhil peab kaasas olema liikluseeskirja ja ohutu sõidu võtete tundmist tõendav tunnistus. Kui see nõue on täitmata, võib rikkujat karistada kuni 6000-kroonise rahatrahviga.

Lapsed vanuses kuni 10 aastat tohivad jalgrattaga sõita õuealal ja kõnniteel. Tänavale tulles peavad lapsed vanuses 10 kuni 15 aastat omama ja kaasas kandma jalgratta juhitunnistust. Lapsed vanuses üle 15 aasta tohivad sõita ilma juhitunnistusega nii tänavatel ja sõiduteel.

Sõites pimedal ajal või halva nähtavuse korral, peab jalgrattal põlema ees valge ja taga punane tuli. Viimast võib asendada punast värvi helkur. Mopeediga sõites peab igal ajal ees põlema valge tuli.

Lisaks enda ohutuse ta-

gamiseks on soovitatav jalgratturil pimedal ajal või halva nähtavuse korral kasutada kollast helkurvesti ja jalgrattal taga vilkuvat punast tuld. Nähtavust päevasel ajal aitavad parandada eredavärvilised riided (neoonkollane või oranž), eriti kui liigeldakse pidevalt maanteel. Eelpool toodud soovitusel aitavad kaitsta ratturi elu ja tervist.

Kuna suurem hulk mopeedi- ning jalgrattajuhte on noorukid, soovitan lapselanematele jälgida, kuidas teie lapsed liikleavad ning kontrollida, kas nad kasutavad turvavarustust.

Tuletan veelkord meelde kõigile, et alkoholi joomine on jalgratta ja mopeedi juhtimine keelatud. Nende nõuete eiramine toob kaasa väärteoprotookollid ning karistus võib ulatuda kuni 6000 kroonini.

Väga oluline on meelles pidada, et kahe rattalise sõiduki juht on autoga võrreldes alati nõrgem pool – olenemata sellest, kes on liiklusõnnetuses süüdi, saavad reeglina raskeid vigastusi just kahe rattalise sõiduvahendite juhid. See-ega tuleb teedel liigeldes just neil endil eriti tähelepanelik olla. Vaid vastastikune tähe-

lepanu ja üksteisest hoolimine aitab vältida õnnetusi.

Hea meel on tõdeda, et järjest rohkem teatavad inimesed politseile meie teedele-tänavatele sõitma läinud purjus sõidukijuhtidest või kihutavatest liikluseeskirjainfraktiivsetest. Tänu sellistele teadetele on politseipatrullid ka mitmeid ohtlikke juhte kinni pidanud.

Tulemas on jaanipäev: Eestimaa kõige pikem päev ja kõige lühem öö aastas. Ebakaine mootorsõiduki juhi osalusel kaotas 2009. aastal 247 liiklusõnnetuses elu 28 inimest ja vigastada sai 351 inimest. Alkohool on endiselt probleemiks valdavalt noorte hulgas. Iga teine liiklusõnnetuses osalenud joores mootorsõiduki juht oli noorem kui 30 eluaastat, vaid viiendik juhte olid vanemad kui 45 aastat. Õnnetusse sattunud alkoholi joores alaealisi mootorsõiduki juhte registreeriti 13, noorim neist oli 14-aastane Tallinna koolipoiss. Kõige rohkem põhjustavad liiklusõnnetusi sõiduki juhid vanuses 21–29 aastat, alkoholi joores sõiduki juhtide poolt põhjustatud liiklusõnnetuste arv kasvab aasta teisel poolel, eriti suvekuudel. Lõviosa joores seisundis toimunud

liiklusõnnetustest leiab aset nädalalõppudel ja pühadel, sageli on nad seotud Eesti mitmeis paigus korraldatavate vabaõhuüritustega.

Kui lisada ebakainetele mootorsõiduki juhtidele ka joores kergliiklejad, kogunes alkoholi liigtarbimise tagajärjel liikluses hukkunuid kokku 30 ehk ligi kolmandik kõigist liiklusohvritest. Nendest 10 sõiduautojuhti, 1 mootorrattur ja 2 jalgratturit põhjustasid enda surma ise, 11 sõitjat istus joores juhiga samas autos ning 2 jalakäijat jäid ette purjus

juhi autole. Kokkupõrkes purjus juhi autoga hukkusid 1 mopeedijuht koos kaas-sõitjaga ja 2 vastutulnud sõiduki juhti.

Siinjuures soovitan kõigil linnakodanikel, kes peavad kuhugi mootorsõiduki liikuma, pidama silmas kaht soovitusi:

- veendu, et oled kaine, enne kui rooli istud
- veendu, et juht on kaine, enne kui autosse istud.

Kui neid soovitusi järgid, siis usun, et kõik läheb hästi ning jõuad turvaliselt sihtkohta. Mõtelge ette ning

liituge kampaaniaga "Sõida kaine peaga". Ole valmis vastutama nii iseenda kui oma sõprade eest, et jaaniõõ mööduks kõigile meile lõbusalt, meelde jäävalt, kuid ilma pahanduste ja karistusteta.

Ohutut liiklemist ja ilusat ning teguderohket suve!

Harry Andresson
Suure-Jaani
konstaablijaoskonna
vanemkomissar
Piirkonnavanem

SELGE 2010

KUKU GRUPIJUHT

Selgete grupijuhtide registreerimine toimub alljärgnevatel linnades:

7. juuni	Paide (Olerexi teenindusjaam, Tallinna mnt 59)
8. juuni	Haapsalu (Eesti Raudteemuuseum, Raudtee 2)
9. juuni	Kärdla (Olerexi teenindusjaam, Kõrgessaare mnt 45)
10. juuni	Kuressaare (Olerexi teenindusjaam, Tallinna 84)
13. juuni	Rakvere (Olerexi teenindusjaam, Tallinna mnt 99)
14. juuni	Rakvere (Olerexi teenindusjaam, Rägavere tee 46)
15. juuni	Jõgeva (Jõgeva Kultuurikeskuse ees, Aia 6)
16. juuni	Tartu (Olerexi teenindusjaam, Jaama 82)
17. juuni	Viljandi (Olerexi teenindusjaam, Metsküla tee 9)
18. juuni	Tallinn (Olerexi teenindusjaam, Ahtri 6b)

Registreerimine kõikides linnades kell 12.00–18.00.

JAANIPÄEV ON RÕÕMUPÄEV! Lähem info koduleheküljelt www.kuku.ee ja Kuku räadiost.

Veeõnnetusi on võimalik ära hoida

Enne suure suvesooja saabumist on hea taas kord meelde tuletada, kuidas veekogu ääres käituda nii, et ilusast päevast ei saaks kurb mälestus kogu eluks. Kahjuks saabub viimasel ajal liiga sageli teateid sellest, et keegi on kaotanud oma elu veeõnnetuse tõttu. Ohtlik ei ole mitte vesi, vaid meie hooletu tegutsemise veekogu ääres.

Avalikes randades, kus on korraldatud rannavalve ja piiritletud ujumisala, võime olla üsnagi kindlad, et veekogu põhi on ohtlikest esemetest puhastatud ja meil hoiab silma peal rannavalve. Siiski sõltub iga suvitaja enda hooletusest ja teadlikkusest tema ja ta lähedaste ohutus. Vee temperatuurist ja puhtusest annavad meile teavet nii infotahvlid kui ka lipud. Punane lipp keelab vette mineku, kollane lipp lubab ujuma kogenuid, ehkki olukord vees on muutlik. Roheline lipp lubab ujuma kõiki.

Looduslike ja tehiseveekogude ääres, kus puudub valve, peab olema väga tähelepanelik, kuna seal puudub info, milline on vee temperatuur ning pole teada vee sügavust ega põhja reljeefi. Põhjas võib olla nii suuri kive kui kände, millele otsa ujudes on oht end vigastada. Jõgedes olles peab kindlasti arvestama voolu tugevusega; mida ki-

rem ja kärestikulisem on jõgi, seda madalam ta on, suured ja aeglase vooluga jõed on aga ohtlikult sügavad. Madalates jõgedes võib esineda üksikuid väga sügavaid auke – nn hauakohti. Meres ujudes peab arvestama lainetega, lähedalt mööda sõitvad laevad võivad põhjustada äkki tekki- vaid ohtlikke laineid, samuti peab arvestama tuulega.

Ohutu käitumine veekogul

Vali ujumiseks selleks ettenähtud koht ning ujuma minnes ütle seda alati ka oma kaaslasele. Soovitatav on vette mitte hüpata, vaid minna rahulikult. Ära mine vette, kui oled alkoholi tarvitanud, ülekuumenenud või täis kõhuga. Need olekud võivad tekitada terviserikkeid – südame rütmihäired, teadvusekadu, lihaskrambid. Joores inimene võib halva koordinatsiooni tõttu vett sisse ahmida, mis tekitab lämbumise. Ujudes ära võta sihiks uljalt üle veekogu jõuda, vaid arvesta oma jõuvarudega ja sellega, et pead suutma ka tagasi ujuda. Pigem uju piki kallast või läbi lühikesi vahemaid edasi-tagasi. Ujudes ära mängi kunagi uppumist, sest see võib hajutada tähelepanu ja tekitada segadust, kui on olemas reaalne ohtuolukord. Ära võistle vee all ujumises ja hinge kinnipidamises. Ära

suru ega tõmba kedagi vee alla, sest nõndaviisi võib väga hõlpsalt vee kurku tõmmata ning õnnetus ongi käes.

Viibides sildadel arvesta, et sillad ei ole mõeldud hüpetorniks. Ka ei soovita ujuda sildade all, sest see võib tekitada kinnise ruumi kartuse ja sealt edasi paanika, mille käigus võib end vigastada ja teadvusetult vee alla vajuda. Kindlasti ei tohi jätta lapsi järelevalveta randa ega oma-päi vette mängima, ka põlvini ulatuv vesi võib väikelapsele ohtlik olla. Kui lapsed kasutavad madratseid ja ujumisrõngaid, siis võib tuul neid märkamatuks rannast kaugemale triivida.

Paadisõidul on hea, kui riietumisel arvestad ilmaoludega. Enne sõitu veendu, et paadis oleks päästevarusus – päästerõngas, meresõidul ka signaalrakett. Kanna alati päästevesti, ka palava ilmaga. Paati sisenetakse ja väljutakse ühekaupa. Paadis ära seisa püsti ega koorma paati üle liigsete asjadega või eirates ettenähtud inimeste arvu.

Kui on juhtunud õnnetus

Sattudes ise vees hätta, ära häbene appi hüüda. Püüa säilitada rahu ja katsu veepinnal hulpida. Vaata ringi, äkki õnnestub sul millestki kinni haarata. Paadist vette kukkudes hoiu paadist kinni.

Kui paat on ümber läinud, ära proovi paati õigesse asendisse keerata, see on väga raske ning paat võib uppuda. Proovi ronida paadile.

Kui aga oled tunnistajaks teistega juhtunud veeõnnetusele, siis pea meeles, et kuigi sa võid teada põhivõtteid päästmisest, ära unusta – enda turvalisus enne kõike! Kui sa ei ole kindel, kas suudad hädasolijat aidata, siis kutsu abi. Vastasel juhul võib kannatanuid olla ühe asemel hoopis kaks. Kui sa lähened uppujale, siis kannatanu ei arvesta sinu jõu ega suurusega, vaid teeb kõik selleks, et ellu jääda ja teda ei huvita, kas sina oled vee all või peal. Ega ilmaasjata ei öelda, et uppaja haarab ka õlekõrrest. Oleks hea, kui sinu ja kannatanu vahel jääks mingi ujuvvahend.

Kokkuvõtteks tahan öelda, et vesi on meie sõber. Vett ei maksa karta. Kui aga on juhtunud õnnetus, siis helista kindlasti hädaabi telefonile 112.

Lisan siia ka ühe interneti portaali, kus leidub väga häid juhiseid ohutuks käitumiseks veekogude ääres www.veeohutus.ee.

Ilusat suve!

Urmas Saarepuu
Viljandi päästekomando
juhtivpäästja,
pinnalpäaste instruktor

Tähelepanu!

Linnaelanikel, kes on sattunud majanduslikesse raskustesse (pereliikmed töötud, pension väike, lapsed peres), palutakse pöörduda sotsiaalnoouniku poole. Soovi korral on võimalik saada Eesti Punase Risti kaudu tasuta jagamiseks mõeldud kuivtoiduaineid: makaronid, nisujahu, neljaviljahelbed.

Jagamine toimub linnavalitsuse I korruse saalis: esmaspäeval, 21. juunil kella 11.00 – 15.00, teisipäeval, 22. juunil kella 12.00 – 15.00 ja reedel, 25. juunil kella 10.00 – 12.00.

Sotsiaalnoounik

Lillesibulalaat "Võhma Juurikas"

18. septembril 2010 kell 10:00-18:00
Võhmas Viljandimaal

Tule müüma, ostma, nautima, lustima!

Laadal: lillesibulad ja –juurikad porgandid ja kaalikad käsitöönahtus-müük õpitoad – klaasikoda, vildivabrik ja "Lilled rinda" fotonäitus "Võhma abori geen" näidend "Kapsapea"

teave: vohmakanarbik@hotmail.com
56 490 784, 43 77 220, 53 457 584

Korraldab Võhma aiandusselts Kanarbik

Kooli koorem

Juuni 2010

Kooli tegemised:
http://www.kool.vohma.ee/

Seekord lehes:

Lõpetajad-lõpetajad
Auhinnasadu looduse
abiga
Kuidas läheb, vilistlane?

Üks külvaja läks põllule vilja külvama. Kui ta suure kaarega külvab, langes osa teri tee äärde, linnud tulid ja söid terad ära.

Teine osa teradest langes kivise maa peale, kus ei olnud palju mulda. Siin tärkas vili küll ruttu, aga kui päike kõrgemalt paistma hakkas, kuivas vili ära, sest juurtel polnud toitu.

Osa teradest kukkus umbrohu sekka; umbrohi kasvas kiiremini kui vili ja lämmatas peagi vilja ära.

Aga üks osa teradest langes heasse mulda ja kandis vilja: mõni viljapea andis sada uut tera, mõni kuuskümmend ja mõni kolmkümmend.

**Koolimaja on jälle tüh-
jaks jäänud.** Tarkuseseemned on külvatud ja idanema pandud. Millise saagi igauks saab, see sõltub nii pinnasest kui ka hoolest ja vaevast, mida tahetakse näha.

Võime õppeaastaga rahule jääda. Meie lapsed on olnud tublid loodusteadustes ja matemaatikas, eesti keeles

Koolilõpu mõtisklus

ja võorkees, muusikas ja spordis. Õppeaasta lõpuaktusest kulus suur osa tublide õpilaste ja nende juhendajate tänamisele.

Sel aastal lõpetavad meie kooli 15. ja 50. lend. Praegusel ajal iseseisvasse ellu astuda on paras katsumus. Noortele vaatab vastu kriisiaeg ja mitte kõik ukseid pole nende ees avatud. See, mis elu raskes teeb ja ei lase kahe jalaga maa peal püsida, pole mitte ainult majanduskriis, vaid on ka meie ühiskonna hingeline ja eetilise kriis. Vaimne kriis, mis hakkab uut põlvkonda eksitama.

Tänu noorusele ollakse igasugustest kriisidest veel peaaegu rikkumata, optimistlikud ja enesekindlad. Iseseisvas elus algab katsumustega rindapistmine ja selle juures tuleb iseendaks jääda. Jääda iseendaks ning mitte ehtida end kellelgi teiselt laenatud sulgedega ega upitada end vaevaliselt karjääriredelil ülespoole. Elu ise tõstab pjedestaafile, kui see ära teenitakse.

**Kui sa suudad jääda ise-
endaks** ja alati väärikaks, siis sinust hoolitakse ja hakatakse sind armastama sinu enda lähikonnas.

Ära hädalda kõrgkooli

ukse taga, kui sa sinna kooli sisse ei saanud, ning ära torma ummisjalu teist hariduskantsi vallutama. Järelikult pole seal sinu koht või on aeg sinna pürgimiseks vale. Mõttele, mida sa tegelikult tahad. Otsi üles oma õige koht elus. Inimeseks olemise tuum on inimese enda sees.

Kui oled valinud oma eriala soovitud koolis või oled leidnud meeldiva töö, siis tee seda ausalt ja hoolega. Suures elus spikerdamine ja keksimine ning narri mängimine viib südamerahu kadumiseni.

Kogu teadmisi ja elukogemust. Ära unusta sõpru ja kodukohta.

Praegu on teil soov võimalikult kaugele lennata. Minge, aga tulge tagasi. Ükskõik kui kaugele teie tiivad teid ka ei kannaks, mõtetes on vaja tagasi tulla oma päris- kodu juurde, oma kodulinna. Kodutunne on see, mis on üle aegade ühendanud põlvkondi ja andnud jõudu, kui see otsa kipub lõppema.

**Saadame koolist ellu-
astujad, aga kooli ootame
uusi õpilasi.** Väikesi, kelle jaoks on valmis seatud aabitsad ja kes ootavad esimesi tarkuseteri. Teie esimene õpetaja ootab teid! Puhake

suvel hästi, et jõuaksite sügisel alustada.

**Ootame õpilasi ka küm-
nendasse klassi.** Keda me ootame? Eelkõige noori inimesi, kes tahavad õppida, kelle jaoks on haridus väärtus.

Sellel aastal oleme kuulnud ja lugenud muutustest hariduselus, koolide kinnipanemisest ja suurkoolide loomisest, põhikooli ja gümnaasiumi lahutamise. Sõnavõtte on olnud nii poolt kui vastu, aga otsuse peab igauks ise tegema.

**Võhma Gümnaasium on
hea kool.** Siin töötavad suurepäraselt õpetajad, kes on valmis oma teadmisi jagama. Kuidas külvatud tarkusetarad idanema hakkavad, sõltub vastuvõtvast pinnasest ja tahtmisest oma teadmisi kasvatada.

Räägitakse kolme õpesuuna võimatusest väikeses koolis ja väikese kooli miinustest. Tahaksin rääkida plussidest.

Väikeses klassis ei kao ära õpilase isiksus. Igauhel on võimalus end näidata ja piisavalt tähelepanu saada. Keegi ei saa olla tundmatu. Igauhel on võimalus milleski väga hea ja andekas olla.

Prioriteetseteks valdkondadeks meie koolis on keeled,

keskkond ja majandus, muusika ning sport.

Me pakume gümnaasiumis majandusharidust, mis tegelikult algab valikainena juba põhikoolis ja mida toetavad matemaatika, võorkeeled ja materjaliõpetus.

Meie koolis on võimalus arendada end loodusainetes, õppides bioloogiat, ökoloogiat, geograafiat ning neid toetavaid majandust ja igal erialal vajalikke võorkeeli.

Meil on gümnaasiumis võimalik õppida kolme võorkeelt: inglise, vene ja saksa keelt.

Meie gümnaasium annab võimaluse arendada ka praktilisi oskusi: materjaliõpetus, joonestamine, riigikaitse, uurimistöö alused ja arvutiõpetus.

Meil on olemas väga head võimalused tegelda muusika ja spordiga. Uuest õppeaastast kuulub kehaline kasvatus ka kooli valikainete hulka. Suuremat tähelepanu pöö-

rame kergejõustikule, pallimängudele ja maadlusele.

Puhake suvel. Leidke aega enese ja lähedaste jaoks. Kuulake, mida räägib teie laps, sõber või abikaasa, rääkige oma mõtetest ja sellest, millest te puudust tunnete ja mida saab koos ette võtta, et elu muutuks paremaks.

Meie esivanematel oli tore komme pidada videvikutundi. Kui õhtuhämarus saabus, rändasid nendegi mõtted oma radadele. Videvikutund oli endasse vaatamise aeg, istuti vaikselt ja tehti möödunud päevast kokkuvõtte. Proovime meie ka.

Alati on ja jääb võimalus minna loodusesse. Sealses vaikusel on rahulik mõelda, meenutada midagi head, unistada.

Ilusat suve ja kohtumiseni sügisel, 1. septembri aktusel.

Küllil Saarnik
direktor

10. klassi tulijate avaldusi võtame vastu 21., 22., 28. ja 29. juunil kell 9.00–13.00.

Neid põhikooli ja gümnaasiumi õpilasi, kes tahavad valikaine raames tegelda spordiga, ootame katsetele 2. või 10. augustil kell 9.00. Võimalik on osaleda ka 2.–6. augustini toimivas spordilaagris.

Mõeldes möödunud kooliajale ...

Esimene koolipäev:

* Aeg läheb ikka väga ruttu – alles me olime esimeses klassis ja nüüd juba üheksandas! Alles see oli, kui oma esimesel aktusel toolid peal istusime... Ilm oli päikesepaisteline, aktus toimus õues. Direktoriks oli siis Ergo Prave. Kool tundus algul väga eriline ja suur, kuid nüüd vaatan seda hoopis teise pilguga.

* Esimene koolipäev oli pikk, aga äge.

* 1. koolipäev, 1. klass – uued sõbrad ja uued tuttavad, kõik oli uus ja huvitav! Ajapikku kaob see ärevus, kuid uude kooli minnes kogeme seda jälle.

* Mäletan oma esimest koolipäeva hästi – ema andis mulle kaasa lilled ja mina ei osanud neid kellelegi anda. Mäletan veel seda, et koolimaja ette saatis mind üks suur pois, keda ma millegipärast kartsin.

* Kooli jõudes läksin koos oma uute kaaslastega kolmandale korrusele, et abiturientidega kohtuda. Mina

sain endale käekõrvale pika tumedajuukselise tüdrukku, kellega koos aktusele pidin minema. Mäletan, et kuulsime muusikapala „Oh kooliaeg“ ning selle saatel läksime kooli peasissekäigu ees olevale platsile. Kui olime istunud, pidas direktor kõne ning meile hakati jagama aabitsaid. Mind kutsuti peaaegu viimaseks, kuid rõõm oli nii suur, et sellest polnud midagi. Kui aktus lõppes, läksime aabitsatega teisele korrusele oma väikesesse klassi. Õpetaja lauda katsid lilled. Jutud aetud, saime pudeli limonaadi ning hakkasime koju minema.

* Minu arvates oli esimene koolipäev väga põnev ja samas ka hirmuäratav. Ma olin äsja kolinud maalt linna, mis sel ajal tundus väga suur. Esimesest koolipäevast mäletan, et meid viidi toolidle istuma ja ma ootasin suure õhinaga oma AABITSA saamist. Kui ma selle kätte sain, olin väga õnnelik.

* Esimese klassi alguses oli meid kokku 31 või 32. See oli suurim klass meie koolis.

Koolitee/kooliaeg:

* Oma esimesel koolinädalal nägin siiliperekonda.

* Koolitee on aastate jooksul olnud erinev ja iga lisanud aastaga tundub see tee aina lühem ja aeglaselt veniv ning tihthepeale ka tüütü.

* Alklassides olid minu lemmiktunnid kehaline kasvatus ja loodusõpetus. Nüüd on neile lisandunud geograafia ja keemia.

* Kui hakkasin 3. klassis käima, hakkas väga üks pois meeldima ja tema pärast tulin ma alati hea meelega kooli.

* Väiksena olin ulakam ning mulle meeldis kõike järele proovida, hoolimata sellest, kas see oli ohtlik või mitte. Pärast 6. klassi muutusin rahulikumaks ja vaiksemaks.

* Koolitee oli tore: sai palju nalja ja toredaid asju koos

tehtud, aga oli ka raskeid hetki.

* Väikse kooli kohta on kõik üsna hästi.

* Mulle jäävad alatiseks meelde tunnid pärast koolipäeva, mil veetsime aega oma õpetaja juures ringitundides.

* Parvematk on kindel asi, mis mulle kooliajast elu lõpuni meelde jääb.

* Meil on seiklusrikkad matkad olnud ja pikad ning ägedad klassiohtud.

* Olen igal koolipäeval söögivahetundi oodanud (kui just kalasupp pole).

* Kooliaeg on olnud väga meeldejääv. Meil on olnud väga mõnus olemine ja hea seltskond.

* Alklassides hoidis klass tohutult kokku. Meil olid ühised huvid ning üritused, mis suurendasid kokkukohaldamist. Mida aasta edasi, seda erinevamateks muutusime ning muutusid ka meie huvid. Paljud erinevate vaadete inimesed saavad väga hästi läbi. Meie klassi puhul see aga ei toi-

minud, kasvasime üksteisest lahku.

Õpetajad:

* Meie esimeseks õpetajaks oli Kaie Aab. Ta oli tore ja sõbralik, alati aitas kui vaja.

* Mulle meeldis väga õpetaja Kaie ning ma arvasin alati, et ta on väga tore ja ilus. Ta oli mulle suureks eeskujuks. Ta saab suureks suurepäraselt hakkama.

* Kuna alles kooli läinud lapsel pole veel piisavalt püsivust ning käsi väsis ruttu, õpetas Kaie meile liigutustega laulu „Mu mütsil on kolm nurka“. Kuna laul hakkas paljudele meeldima, muutus see omamoodi traditsiooniks ning laulime seda ka järgnevatel aastatel.

* Minu esimene õpetaja jääb mulle alatiseks meelde (Kai Aab), aga ka kõik teised on olnud head. Meie teine õpetaja (Aile Saar) oli ülisõbralik ning kolmas õpetaja (Heli Lehis) on olnud väga hooliv.

* Lõpu poole on õpetajad paremaks läinud.

* Õpetajad on üpris lahked ja viisakad, mõni on veidi kuri, aga nii peabki.

* Mäletan, et ükskord jäin vene keele tunnis spikriga vahele, õpetaja ütles selle peale ainult: „Oi, mis ilus spikker!“

* Klassijuhatajad on mulle siiani väga meeldinud, sest nad on meie klassile sõbra eest olnud.

* Õpetaja on see, kes näeb väljastpoolt kiskja välja, aga sees on soe hing.

Klassiõde/klassivend:

* Klassivennad on olnud toredad, sest tegid tunnis alati nalja, kuigi vahel muutus see naljatamine ka üsna tüütavaks.

* Klassivendadest mõned on väikesed ja osad jälle liiga larmakad, kellel suu üldse kinni ei seisa. Tänu sellistele saab muidugi nalja, aga vahel on tunne, et nad arvavad endast liiga palju.

* Klassikaaslased on olnud toredad ja sõbralikud.

- * Meie klassis on ka igasuguseid inimesi, aga kuna oleme juba 9 aastat koos olnud, siis olen nendega ära harjunud.
- * Klassiõdedega on kõigi suhted enam-vähem head. Tavaliselt kehalise kasvatuses tundides läheme alati riidu, kui peame omavahel võistkondlikke mängu mängima.
- * Klassiõde on kui tükike minust endast, aga klassivennad on kui lõputud paasanad.
- * Klassivennaks saamine on kerge, aga sõbraks saamine raske töö.

Vahetund:

- * Vahetund on lemmiktund!
- * Vahetund oleks võinud olla pikem.
- * Vahetunnid on piisavalt pikad, kui pikemad oleksid, siis veniks päev jube pikaks.
- * Alklassides oli kõige põnevam vahetund, sest siis käisime alati tüdrukutega keksu mängimas.
- * Vahetunnid on parimad ja viimaste aastate jooksul on need väga heaks läinud ning nalja saab palju. Tegelikult mööduvad kõik päevad minu elus naljaga.
- * Vahetunnid läksid alati kiiresti – sai mängida palli ja peitust.
- * Vahetund on hulludele mõeldud tund.
- * Vahetunnid on olnud alati jubedad!

Eksamid:

- * Ma kardan eksameid.
- * Esimene prooviksam oli närvesööv, kuid sain hakkama.
- * Ma ei tea, võib-olla kardan, aga ei oska öelda. Arvan, et närv tuleb sisse alles mõni päev enne eksamit. Ma tahan põhikooli hästi lõpetada ja seepärast üritan hästi õppida, aga läheb nagu läheb.
- * Erilist kartust ja närvi praegu küll veel sees ei ole, sest esimene prooviksam läks päris hästi.
- * Eksamid on rasked, aga väga vajalikud.
- * Eksameid ma ei karda, sest need on kõigest mingid paberid, mida saab vajaduse korral järgi teha.
- * Eksamite pärast ei muretse, loodan, et läheb hästi.
- * Loodan väga, et meil lähivad eksamid hästi ja meid ootab ees hea tulevik.
- * Eksamil sain ma viie ja olen õnnelik selle üle.
- * Eksamid on normaalsed!
- * Kui mul õnnestub lõputunnistust saada, siis kavatsen ma IT-d õppima minna.
- * Suur soov on põhikooli head hinnetega lõpetada. Natuke kurb on, kui mõelda sellele, et pärast lõpetamist meist paljud lähivad teise kooli ja me võib-olla enam ei kohtugi.

Üheksandike mälestuskilde ja ütlemissi vahendas

Heli Lehis
klassijuhataja

Lõpetajate omaloomingut

*Koolitee on lahe tee,
peale seda joon ma teed,
õpetajaid naerutan,
ise koju aerutan.
Esimene koolipäev
alati mul metsa läheb.
Klassiõde, see on tõde,
pole ta mul mingi õde.
Klassivend, on see vast käänd,
tal ees on aina seksimäng.
Vahetund on lahe tund,
kuid sellest eal ei näe ma und.
Eksameid ma küll ei karda,
sest need ei lähe mulle korda.*

Aivar Jaanus

Sina

*Oli veel eile,
kui olime meie.
Nüüd lihtsalt mina,
ja Sina, oled Sina.*

Jorma Vätsing

Talveöö

*Kas näed taevatähti?
Nii eredaid, nii säravaid?*

*Kas näed taevas tähti?
Nii valgeid, nii heledaid?*

*Ma näen taevas tähti,
nii tähtsaid, nii pimedaid.*

*Mis süiski kui teejuhid
sel pikal tänaval.*

*Kas kuuled tuule kohinat?
Nii külma, nii tugevat?*

*Kas tunned ilma jahedat,
nii vaikset, nii käredat?*

*Kas mäletad talveööd?
Nii pikka ja pimedat...*

Kelli Harmov

Imelik tunne

*Mul on tunne, et veed voluvad,
ma olen ülemeelik, ma olen rõõmus.
Mul on tunne, et kevad on käes.*

*Mul on tunne, et me sööme jäätist:
mina olen šokolaad ja sina oled vahvel.
Mul on tunne, et ma sulan...*

*Mul on tunne, et ma lendan.
Sa oled nii ilus.
Ma olen väga õnnelik.*

Els Poltrago

Koos me elaks kirsipuu õies

*Koos me elaks kirsipuu õies
ja kord aastast armastus õitseks me põues.
Putukaid, kes me õiel maanduks,
toidaksime pihust
ja kui päevalgus taanduks,
istuksime viimses päiksevihu
ühe hapra õielehe äärel,
sa mulle laulaks vaikselt hääl
ja päikselojang veripunane
kuuluks vaid sinule ja minule.
Õösel aga õiesüdamikus lebaks,
kus mitte miski meid ei segaks.
Ja kui ümberringi tuul
kisuks õisi kirsipuult,
siis meie kindlalt oksal püsiks,
vaataks nukralt, kuidas süsiks
lõkkes põleb õis, mis alles
meie kõrval päikse kullas
õitses, lõhnas magusalt,
lõpuks oksalt rebiti valusalt.
Viimasena langeks meiega,
kuid meiega oleks teisiti –
me armastus ei närbuski,
sest igal kevadel me sünniks uuesti.*

Piret Pruul

PÕHIKOOLI 50. LEND

9. a klass.

9. b klass.

9. a klass
Aivar Jaanus
Rainer Kongas
Sten Maasalu
Britta Männik
Els Poltrago
Mihkel Prantsus
Dmitry Savrinovich
Liis Siimussaar
Tiina Särg
Targo Tiirmaa
Tarvo Toomel
Teele Vahtra
Kertu Vill
Klassijuhataja
Heli Lehis

9. b klass
Janne Bergmann
Kelli Hramov
Kadri Kuik
Reimo Kuik
Hermo Linnas
Romet Linnas
Kristi Napritson
Malle Paju
Raimo Remmer
Marius Teearu
Jorgen Vösa

Klassijuhataja
Tiiu Nõmm

GÜMNAASIUMI 15. LEND

Oleme ukse avamise ootel

Oleme jätnud seljataha 12 pikka aastat, mis olid kui trepi astmed meie teel. Esimesel astmel avastasime endid kooliõpingist täielikus teadmatuses. Järk-järgult, aste astme järel valgustasime endile teed ja saavutasime võidu teadmatuses üle. Esmärgiks oli jõuda ukseni, mis avab meie jaoks tee laia maailma täis põnevust ja ärevust,

võimalusi ja takistusi, õnne ja ebaõnne. Nüüd lõpuks oleme kohale jõudnud. Kuid nagu me kõik teame, on ukse avamiseks vaja võtit. Võtmeks sai sellel teel kogutud teadmistepagas, mille neid astmeid läbides kokku noppisime. Kohe-kohe saame ukse vahelt välja piiluda...

12. klass
Valdo Aasaküla
Eliko Essmann
Anna-Liisa Hramov
Mari Kreitsman
Jaanus Oolo
Piret Pruul
Ege Rass
Taavi Särg
Artur Tamm
Liisa Varik
Janne Vörk
Jorma Vätsing

Klassijuhataja
Riina Remmer

12. klass

Looduse hea tundmine annab võimaluse võistlusi võita

Lõppenud õppeaastal tabas meie kooli osalejaid loodusviktoriinides ja võistlustel suur auhinnaasadu. Paljuski on selles süüdi bioloogiaõpetaja Pilvi Ailt. Piilusin sisse bioloogiaklassi uksest ja lasin õpetajal jutustada...

Õpetaja Pilvi teadis juba 5. klassis, et tahab saada ornitoloogiks ehk linnuteadlaseks. Vanemate sugulastega ringi käies ja linde jälgides see teadmine süvenes. Aga linnuteadlaseks saab nii, et ülikooli tuleb minna õppima bioloogiat. Saatuse tahtel sattus õpetaja Pilvi ülikoolis pedagoogide gruppi ja seda peab ta vedamiseks, sest teadlaseks saamine teda siis enam ei köitnud. Õpingud ülikoolis olid väga huvitavad, palju oli praktilist õpet, suved möödusid looduspraktikal.

Peale ülikooli lõppu saigi Pilvist õpetaja - esialgu Saaremaal Orissaare koolis. Vahepeal on ta lapsi õpetanud ka Pärnus. Võhma Gümnaasiumis õpetab Pilvi alates 1984.aastast. Võhma kooliga on see naljakas lugu, et õpetaja Pilvi esimest korda koolimajja tulles seda üles ei leidnud, ära eksis ja koju tagasi läks. (Veebruari Ko²likoormas rääkis oma eksimisest õpetaja Elle) Õnneks tuli tollane direktor Tiit Nõmm teda kodust otsima.

Õpilasi võistleva on õpetaja Pilvi suunanud alati, kui selleks võimalus on. Juba enda huvi pärast, et vastusi teada saada. Mitu aastat on osaletud metsaviktoriinil, teist aastat osaleti Overallil loodusviktoriinil.

Sel õppeaastal oli loodusteemalisi viktoriinevõistlusi eriti palju. Tähistas ju Eesti looduskaitses 100 aastapäeva. Meie õpilaste aktiivset osalemist päädis ka tihe auhinnaasadu. Rahvusvahelisele elurikkuse aastale pühendatud viktoriinil võitis meie kool esikoha, olles vabariigi parim kaitselaste liikide tundja. Peaaühinnaks on ekskursioon õpilaste valikul. Enne jaanipäeva sõidetaksegi Hiiumaale. Enamus võistluste auhindu selgitati välja loosi teel ja mis siin salata, õnn oli sageli just meie laste poolt. Kui küsida õpetaja Pilvilt, milline oli tänavu võidetud kõige hinnalisem auhind, siis arvab ta, et Overallil viktoriini-

Õpetaja Pilvi Ailt tööpostil.

ni peaaühind fotokaamera Canon PowerShot SX210 IS, mille võitis Nele Helü, on küll hinnaline, kuid parimad autasud tehtud töö eest on võimalus osaleda Karula Rahvuspargis toimivas looduslaagris ja ekskursioonil Hiiumaale. Reisil ja laagris olles õpivad õpilased loodust veel paremini tundma ja see ongi suurim võit, sest õpetaja Pilvit teeb äraütlemata kurvaks, kui suured lapsed kasel ja lepal vahet ei tee. Võib tõdeda, et õpilaste huvi looduse vastu on tänu võistlustele ja viktoriinidele kasvanud kuid pidevat suunamist ja meeldetuletamist on ikka vaja. Õpetaja usub, et kui ise loodust armastad ja imetled ning sellest lastele hasartselt räägid, siis ärkab ka huvi.

Kool on selleks aastaks läbi, kui viimasedki tegemised klassiruumis tehtud, jääb õpetaja suvepuhkusele. Kuidas puhkab bioloogiaõpetaja? Õpetaja Pilvi ütleb, et tal on suur õueala ja aiaaia ning selle korrahooldmine võtab oma aja. Kindlasti teeb ta jalutuskäike metsa, juunikuus registreerib öösel laulvaid linde. Kolmteist aastat on Pilvi osa võtnud EOÜ „Õõlaulikuloendustest“. Metsas käib õpetaja Pilvi tegelikult igal pühapäeval läbi aasta, sealt kogub ta õppematerjali, mida klassis õpilastele näitab. Samuti käib ta igal aastal reisisimas, teeb väikese tiiru Eestimaal ja jõuab kaugemalegi. Õpetaja Pilvit võib kohata ka paljudel vabaõhuetendustel ja kontsertidel. Muidugi naudib ta ka lihtsalt olemist koos perega oma kaunis kodus.

Et kõik loodusviktoriinid ei ole veel selleks aastaks läbi, soovime ka edaspidiseks õpetajale-õpilastele teravat silma looduse jälgimisel ja head loosiõnne.

Marju Roosileht

Võhma kooli vilistlaste kogemused karjääri alustamisel

Igal kevadel lõpetab Võhma kooli hulk noori inimesi. Neist mõnedel on tulevikuplaanid juba ammu selged, mõnel pole lõpuaktusel veel mõtetes midagi kindlat.

Meie kooli viimase kümne aasta jooksul lõpetanute käest sai uuritud, kuidas algas nende karjäär peale gümnaasiumi lõpetamist.

Välja sai saadetud 46 küsitlust, millest vastustega saadeti tagasi 28. Vastanutest oli 3 poissi. Natuke vähe, kuid poisse ongi viimastel aastatel olnud gümnaasiumis vähe.

Küsimustik sai koostatud põhimõttel, et see võiks huvi pakkuda praegustele õpilastele.

Esimene küsimus oli sissejuhataja, kus tuli märkida gümnaasiumi lõpetamise aasta.

Teine küsimus puudutas valikut kohe pärast kooli lõpetamist. Vastanutest enamus asus edasi õppima, 10 kõrgkooli ja 16 kutseõpeasutusse, neist 4 hakkas kooli kõrvalt tööl käima. Üks läks tööle ning üks kaitseväge.

Kolmas küsimus oli, kas elukutse valik oli raske või kerge ja püüda seda põhjendada. Vastanud jagunesid enam-vähem pooleks. Sellele küsimusele tuli palju erinevaid põhjendusi.

Neljäs küsimus oli, millal said tulevikuplaanid paika. Kümme vastas, et gümnaasiumis õppides. Samapalju inimesi jõudis tulevikuplaanides selgusele pärast lõpetamist. Ühel oli asi selge põhikoolis ja ühel isegi lasteaias. Oli ka neid, kellel praegugi ei ole tulevik kindlalt paigas.

Et suur hulk inimestest kahtleb oma tulevikuplaanides ka edasi õppides, soovitaks praegustel lõpetajatel mitte hirmu tunda, kui elukutsevalik gümnaasiumis veel paigas pole.

Viies küsimus oli - minu elukutsevaliku mõjutajad. Enim arvati, et mitte keegi pole mõjutanud. Teisel kohal olid vanemad, kolmandal sõbrad. Neli inimest märkis mõjutajateks õpetajaid, kaks sugulasi. Kahel küsitlental mõjutas otsust meedia. Eksamitulemused ja kooli õpilasmavalitsus olid mõjutajatena kirjas ühel korral. Elukutsevalikut võivad mõjutada paljud inimesed, kuid otsus tehase lõpuks ikkagi ise.

Kuues küsimus puudutas info otsimist oma eriala kohta. Põhiliseks infoallikaks oli internet, teisel kohal infomess Teeviit. Kaheksa inimest said infot oma eriala kohta sõpradelt. Veel oli märgitud kooli, vanemaid ja tuttavaid. Ühel korral oli mainitud Viljandi haridus-

messi ja inimesi, kes on varem seda eriala õppinud.

Tänapäeval pakuvad koolide koduleheküljed kindlasti kõige täpsemat infot. Infomessid pakuvad head võimalust suhelda õpilast huvitava kooli inimestega.

Seitsmes küsimus oli dokumentide vastuvõtukoomisjoni viimise kohta: kellega koos ja kas oli teada, kuhu dokumentid viia. See küsimus tundus vajalik, sest väiksest Võhmast pärit õpilased tunnevad ennast suures linnas kindlasti teisiti kui näiteks Tallinna või Tartu õpilased. Pooled vastanuist viisid dokumentid vastuvõtukoomisjoni üksi, osad tegid seda koos sõbraga. Üks õpilane käis vanematega ja kolm esitasid dokumentid elektrooniliselt. Enamus vastanuist teadis, kuhu oma dokumentidega minna, siiski oli ka neid, kellel polnud aimugi, kuhu minna.

Maalt pärit õpilastel ei ole alati lihtne leida võõras linnas õige koht. Vanematega Tallinnas või Tartus käies sõidetakse sageli autoga igasse vajalikku paika ja kui laps kord iseseisvalt linna juhtub, ei tea ta sedagi, kuidas ühistransporti kasutada.

Kaheksas küsimus puudutas seda, mis oli uues kohas kõige raskem. Enamuse jaoks oli raske, et inimesed ja koht oli võõras. Taskurahaga hakama saamist pidas raskeks viis inimest. Kodust eemal olemine oli probleemiks kahele ja ühel õppemaksuks vajaliku raha leidmine. Üks vastanuist märkis raskuseks gümnaasiumiaegsed tegematajätmised. Mõnel ei olnudki mainimisväärseid kohaneimisraskusi.

Üheksas küsimus puudutas sisseastumisvestlust: kuidas ennast tundsid. Selgus, et paljudel erialadel (isegi kõrgkoolides) ei peetagi vestlusi. Vestluses osalenute hulgas oli neid, kes tundsid end ebakindlalt ja neid, kellele vestlus probleemi ei tekitanud. Kõige parem järeldus on vilistlaste vastused: kui soovid ennast kindlalt tunda, vii ennast asjadega kurssi.

Kümnas küsimus oli, kuidas said uues koolis õppimisega hakkama. Vastusest selgus, et enamus sai hästi hakkama ja tundsid heameelt, et gümnaasiumis sai õpitud võimetekohaselt. Imestust tekitasid mõnede väga heade tulemustega lõpetanud õpilaste vastused, kes kahetsesid, et polnud gümnaasiumis rohkem pingutanud.

Ainult üks õpilane väitis, et pidi hirmsasti pingutama, et kursusekaaslastega saamu pidada.

Võib järeldada, et edasiõppimise valikud tehti oma

võimeid arvesse võttes ja seda soovitaks ka praegustele lõpetajatele.

Üheteistkümnas küsimus oli elamisvõimaluste kohta. Pooled küsitluteest elasid peale lõpetamist erakorteris üksi, sõprade või elukaaslasega. Veerand vastanutest elas ühiselamus ja kõige väiksem hulk elas kodus vanemate juures. Paistab, et üürikorter on rahaliselt kõige kasulik. Ühiselamukohti ei jätku kõigile ja üürikorteris saavad koos elada erinevates koolides õppivad või tööl käivad inimesed.

Kaheteistkümnas küsimus puudutas eluks vajaliku raha allikaid. Enamus vastanuist sai vajamineva raha oma vanematelt, paljud teenivad raha tööl käies, mõned saavad stipendiumi. Üks vastanuist nimetas toitjakaotuspensionit, üks õppelaenu.

Kui praegused lapsevanemad said kõrgkooli või kutsekooli ajal stipendiumist ära elatud, siis praegu võib lapse kaugemale kooli saatmine takerduda raha puudumise taha. Rahaasjad tuleks enne koolivalikut kindlasti selgeks teha.

Kolmeteistkümnas küsimus oli osalemise kohta töövarjupäeval. Küsitluteest osalesid ainult mõned töövarjupäeval. Töövarjupäeva vajalikkuses ei kahtle keegi, seda võimalust peaks pakkuma kõigile õpilastele.

Neljateistkümnas küsimus oli, kuidas oled rahul oma elukutsevalikuga. Suurem enamus oli valikuga rahul Kaks vastanut ei olnud rahul, kuid õppisid edasi, kaks vastanuist plaanis vahetada kooli ja üks oli seda juba teinud.

Viieteistkümnas küsimus andis võimaluse kirja

panna, mida teeks, kui saaks praeguse elukogemusega gümnaasiumisse tagasi. Enamus tegeleks tõsisemalt õppimisega, mõni oskaks kooliajast rohkem rõõmu tunda. Neli vastanut arvasid, et nad ei teeks midagi teisiti.

Kueteistkümnas punkt pakkus võimalust anda nõu praegustele gümnaasistidele. Õppimise vajadust rõhutasid peaaegu kõik. Olles gümnaasiumi ajal õpetanud peaaegu kõiki küsitluteest vastanuist, tundub õppimise soovitus mõnede suust täieliku meelemuutusena.

Seitsmeteistkümnas punkt puudutas ettepanekuid karjäärikoordinaatorile/õpetajale, kuidas aidata õpilast tulevikuplaanide paika seadmisel. Oli päris põhjalikke soovitusi.

Ettepanekud olid: tutvustada erialasid, viia erinevatesse koolidesse, kutsuda õpilasi/üliõpilasi esinema, korraldada töövarjupäeva tihedamalt, viia läbi teste, külastada infomessi, kuulata õpilane ära, leida tema tugevad küljed, soovitada süvendatult õppida tulevikus vajalikke aineid, suunata õpilasi teaduskooli.

Viimases punktis said vastajad kirja panna õpetlikke/huvitavaid juhtumisi, mis oleks heaks nõuandeks praegustele lõpetajatele.

Nende lugude ja nõuannetega ning terve uurimusega saab tutvuda kooli raamatukogus.

Kindlasti soovitame lugeda seda uurimust klassijuhatajatel ja aineõpetajatel ja ka asjast huvitatud õpilastel.

Silva Murik
karjääriõpetaja

Viktoriin pani õpilased lehte lugema

Sakala viktoriin on läbi õppeaasta igakuiselt peetav 5.-12. klasside vaheline mõõduvõtmise teadmistes. Lisaks maakonnalehes kajastatavate uudistele on igas vooorus ka kümme küsimust lisateemal. Sel aastal olid need õppeainetepõhiselt muusika, käsitöö, matemaatika, kehaline kasvatus, ajalugu, emakeel, võõrkeeled ja loodus.

Esialgu üsna tasavägises heitluses osutus lõppkokkuvõttes siiski märgatava edumaaga võitjaks 10. klass, teise koha sai 8. klass ja kolmas koht kuulus 11. klassile. Suur tänu 9. klassidele ja klassijuhatajatele, kes viktoriini läbi viisid, aineõpetajatele, kes lisaküsimusi koostasid ja loomulikult ka osavõtjatele - nii mõnigi neist on tunnistanud, et on hasardist või lihtsalt harjumusest maakonnalehte lugema hakanud.

Riine Ant, huvijuht

Järgmine Ko²likoorem ilmub septembris.

Ko²likoormat toimetasiid:
Kristi Ennemuist, Olavi Koplik, Katre Nurk, Marten Rohelpuu, Marju Roosileht, Teele Vahtra, Kelli Hramov

SPORDILAAGER

8–12-aastastele lastele
toimub 2.–6. augustil Võhma Gümnaasiumis

Mängime palli, sõidame rattaga, jookseme ja hüppame, ujume ja matkame, orienteerume ja mängime seiklusmängu. Sööme koos lõunat. Kohtume igal hommikul kell 9 ja lõpetame päeva kell 16. Osalemistasu 150 krooni. **Registreerimine ja täiendav info tel 5336 5819 kuni 1. juulini.**

Tule ise ja võta sõber ka kaasa!

Treener Alar Assor

Võhma esimene lillepäev

Otusärevus on pannud väärikad Võhma naised kultuurimaja õhetama. Žürii on põhjalik. Esimest korda Võhmas, terves Eestis, hinnatakse püsililli. Täna on Võhma esimene lillepäev.

Päev varem, täpselt viis minutit enne kokkulepitut aega, istub Irene kultuurikeskuse konverentsisaalis kaks lillepotti süles. Kedagi rohkemat polegi, kui prantsatan üle läve. „Ma ei tea, parem viin nad ikkagi koju tagasi,“ on ta kuidagi nõutu. Ei lase ma tal kuhugi nii kenasid lilli viia.

Kuid siis hakkavad nad tulema. Alguses ühe-kahe kaupa, siis enam ja enam tassivad – mis tassivad – heljuvad naerusuiste Võhma naiste pihkude püsililled lauale. Kes toob pruunilt põtkivaid pehmetarvaseid priimulaid, kes sünsiniseid akakapsaid, kes lapsepõlvetaevasiniseid kevadflokse, kes on kaasa haaranud õrnu murtudsüdameid. Korraga on lilli nii palju ja neid tuleb aina juurde. Silmad pärani imestan seda indu, mida jätkub terve autotäie lillede kohaletoometamiseks. Ruum on täis naiste elevust, rõõmsaid lilli ja kevadisi lõhnu.

Iga püsilill saab endale numbri, kui omaniku nimi on kirja pandud ja taime talvitumine üles märgitud. Siis tõstetakse taim lauale homset suupäeva ootama. Lõpuks klõpsatab konverentsisaal lukku, väljas on juba päris hieline õhtu.

23. mai hommikul kell 11.00 on Võhma esimene lillepäev ametlikult alanud. Lilled on kultuurimaja suurde saali laudadele kenasti ritta sätitud, veega värskenud ning nimesildid püsilille ladinaja eestikeelse nimega

ning järjekorranumbriga pa-berist ette volditud.

Näitusele said Võhma aiandusseltsi Kanarbiku liikmed tuua ainult potistatud püsililli. Lilled pidid tingimata õitsema, kui nad on õisdekoratiivsed taimed. Lehtdekoratiivsetel taimedel pidi olema taimesordile või liigile omased lehed välja arenenud. Nõuded olid karmid, naised vaprad. Lillepäevast osavõtmine soov on seltsi liikmetel nii suur, et kohale on toodud ka selliseid taimi, mis reglemendi järgi ei mahu võistlemata. Mis sest! Priske ratsuritäht pannakse kõige selle ilu keskele uhkeldama ning viis lõikeroosi toretsevad vaasis sama väärikalt kui võistlusel osalejad.

Kell 13 saabub žürii. Ees- ti tuntumad aiandusnimed on korraga Võhmas. Need, mida loed ainult ajakirjast ja raamatu kaanelt, saavad luust ja lihast inimesteks ning nad uudishimutsevad võhmakate taimi. Lisaks veel ajakirjanik pealinnast ning fotograaf! Võtab ju südame sees põksu- ma! Žüriisse kuuluvad: Sulev Savisaar, Elle Ahse, Ülli-Riina Sildnik, Arnold Hannust Haide puukoolist, Saima ja Lembit Kaarna OÜ-st Aia- söber, Airi Loid Valgeanso talust, Katrin Mäeots ja Kers- ti Tambets Tartu Ülikooli botaanikaaiast. Vaatamata sellele, et te- gemist on au- väärt aiandus- inimestega, on paljude jaoks selline taimede hindamine uus ning tekitab põnevust neis- ki. Hindamine võtab palju aega, samal ajal istuvad Võhma

naised akna alla toolidel ri- vis ja piidlevad žüriiliikmete tööd.

Viimaks on taimed hin- natud, punktid kamba pe- le kokku liidetud, aukirjad žüriiliikmetel allkirjastatud ning aeg parimate püsilille- de väljakuulutamiseks. Au- väärne esimene koht antakse jumalatelillele (*Dodecatheon sp.*), mille kasvatas parimaks taimeks Endla Praks Koksve- rest. Teise koha saab Sieboldi priimula (*Primula sieboldii*), mille kasvatas õiterohkeks Valli Veski Võhmast ning kolmandale kohale tunnista- takse suureõieline leviisia (*Lewisia cotyledon*), mille kasvatas suursuguseks Kristi Teras Võhmast.

Lõpuks, kui olen Tartus viimase žüriiliikme koju sõi- dutanud, ning punane foori- tuli sunnib auto aknast välja vaatama, tunnistan, et see oli meeleolukas päev. Olen tänulik kõigile žüriiliikmeile, kes lahkelt Võhmasse tulid ning näituse külastajale, kes raatsisid seda toredust kaema tulla. Kuid eriti tänulik olen ma hoopiski kõigile seltsi liik- metele, kes innuga korralda- sid lillepäeva ja tegid sellega midagi erakordset. Võib olla õhinas ise märkamatagi.

Riho Teras
VAS Kanarbiku
juhatusel liige
Fotod Priit Grepp

Võhma esimese lillepäeva konkursi „Parim püsilill“ žüriiliikmed taimi hindamas.

Esimese koha võitis juma- latelill, mille kasvatas Endla Praks.

Teise koha võitis Sieboldi priimula, mille kasvatas Valli Veski.

Kolmanda koha võitis suureõieline leviisia, mille kasvatas Kristi Teras.

100 %
PARIMAD AKNAD
PARIMA HINNAGA

TEIE KVALITEETAKEN OÜ

telefon 433 6059
mobiil 5656 4555
viljandi@kvaliteetaken.ee
Tallinna mnt 19/21
Viljandi

Pensionäridele
lisasoodustused

SPORDIST

Jalgpallist

Autamisest (s.o aastast 2006). Klubi treeningutel ja klubi võistkondades osaleb hulgaliselt noormängijaid ja mehi. Võhma Linnavalitsus on alati üritanud aidata transpordiga ning võimaluse korral rahalise toetusega. Kahjuks on pärast Toivo Klampi lõpetamist noorjalgpallurite treenimisel vähenenud koostöö just noorte osas. Näiteks SK Tääksi 2000. aastal sündinud poiste võistkonnas, kes osaleb Eesti meistrivõistlustel, ei ole ühtegi Võhmast pärit poissi. Loodan aga, et see koostöö taastub. Igatahes SK Tääksi noortetreener on andnud oma nõusoleku tulla Võhmasse poisse õpetama.

Natuke infot ka SK Tääksi meeskonna kohta, kus on hulgaliselt Võhmast pärit poisse ja mehi. Meeskond tegi enne välislooja algust hulgaliselt kontrollmänge ja ühistreeninguid selliste võistkondadega nagu Põltsamaa JK Sport, JK Liverpool Pub ja Rolling Doors. Eriti edukalt on sel hooajal läinud Eesti 2010. aasta Väikestel karikavõistlustel, kus on jõutud kaheksandik- finaali. Seal seisab ees tugev vastane JK Luunja (üks III liiga tugevamaid klubisid). Nende- dega kohtutakse 02. juunil kl

19 Suure-Jaani Gümnaasiumi staadionil.

Eelmisel hooajadel olid meie meeskonna kodumängud Võhma staadionil. Kuna staadion läks renoveerimisele, peame selle hooaja esimese poole mängud Viljandi ja Suure-Jaani staadionil. Hooaja teise poole kodumängud peetakse aga juba renoveeritud Võhma staadionil.

Avamäng on 24. juulil meie igipõlise rivaali Suure-Jaani Rolling Doorsiga.

Tooksin veel esile tubli- mad ja aktiivsemad Võhmast pärit mängijad, kes salevad SK Tääksi meeskonnas. Nendeks on Kristo Kalistratov (võist- konna kapten), Ainar ja Andre Alliksaar, Viljo Prantsus, Rando Haugas, Tauno Rämson, Rainer Kongas ja Ahti Klamp. Need on sellised mehed ja poisid, kelle peal saab alati kindel olla. See tähendab, et kui nad on lubanud osaleda treeningul või võistlusel, siis seda nad ka teevad. Mõningate teiste mängijate distsipliin jätab soovida (ma ei hakka siinkohal neid ni- mesid eraldi välja tooma), aga loodan, et tulevikus mehed oma suhtumist muudavad.

Toomas Aavasalu
SK Tääksi juhataja ja meeskonna treener

Jalgrattamatk ümber Võrtsjärve

Tegelemine lastega on aeg- anõudev, vastutusrikas ja kohati raske töö. Tuleb leida tegevusi, mis oleksid üht- aegu harivad, kasulikud ja lastele huvitavad. Tuleb olla mitmekülgne, loov ja lapsi mõistev. Seepärast olemegi oma tööplaani sisse kirjutanud erinevaid üritusi, laag- reid ja matku. Eeskujuks võt- tes roheliste jalgrattamatka, oleme korraldanud ka oma rühmade kodutütardele ja noorkotkastele samasugust matka jalgratastel.

Seekordne Kalmetu ja Võhma rühma jalgrattamatk (arvult juba kolmas) toi- mus 07.–09. maini ümber Võrtsjärve. Kuna rohelised on samal marsruudil vara- sematel aastatel käinud, olid raja kaardid ka internetis saadaval. Distantsi pikku- seks saime 135 kilomeetrit, mis jaotus kolmele päevale.

Osavõtjaid oli 15. Matka al- guspäev, reede, oli kergeim – läbida tuli ainult 30 km, aga seda vastutuult. Autot varustusega järel sõitmas pole meil kunagi olnud, seepärast tassisime kogu 3 päeva toitu ja muud varustust jalgratastel kaasas. Varustus tegi rattad nii raskeks, et kui ise ratta pealt maha ronisid, kukkus ratas kohe ümber. Koormus missugune! Esimese öö veet- sime Väike-Rakkes, riigimetsa maadel. Kuna kevad on tänava vesine, ei olnud kerge leida kuiva kohta Võrtsjärve ääres. Toitu valmistasime priimustega ja juba hämaras. Teisel hommikul oli kohe ka esimene üllatus – katkiläinud rattakumm. Õnneks tuli lap- sevanem varsti Viljandist uue kummiga ja sõit läks edasi.

Laupäeva hommikust lõunani läbisime umbes 20 km ja jõudsime Järvemuu-

seumi. Seal ootas meid ees- giid, kes tegeles lastega paar tundi, rääkides Võrtsjärve taimestikust, elustikust. Samal ajal sai valmistatud ka lõunasöök – seljankasupp. Õhtuks jõudsime Pikassilla – läbitud sai jällegi 30 km. Ööbisime riigimetsa maadel, seekord kohas, kus käisid Väikese Emajõe lahingud. Metsa all on säilinud sõja- aegsed kaitsekraavid, olid näha punkrite asukohad ja põlispuudes võis aimata pommikildude olemasolu. Meie Võhma rühma noor- kotkaste pealikul Kurmo Piirsalul oli selles kohas las- tele palju rääkida lahingutest ja meie kujutasime elavalt ette, kuidas kõik toimus. Aja- lootundides räägitakse küll palju, aga seista ise kaitse- kraavi serval – see on hoopis teine tunne. Olgu siinkohal öeldud, et eelmisel aastal käi-

sime Sakus, kus asuvad tsaa- ri ajal ehitatud Peeter Suure merekindluse maismaaposi- sioonid, Naissaarel ja Aegna saarel oleme uurimas käinud sealseid rannakaitsepata- reid. Öö Pikassilla metsas oli ärev, sest öö läbi kisasid haigrud läbilõikavalt peade kohal (neil oli seal pesa), kaks öökulli huikasid koledalt ja kägu kukkus otse pea kohal. Kaks jalgratast olid veel oma otsa leidnud.

Pühapäeval läbisime Pikassillast Mustlani 25 km ja õhtul kella kuueks Kal- metule jõudes sai täis veel 30 kilomeetrit. Olime kõik meeldivalt väsinud, aga lap- sed said edukalt hakkama, arvestades seda, et noorim osaleja oli 10-aastane. Tun- dub, et jalgrattamatk kui üri- tus tasub end ära.

Maire Juus

Petankarite toimetamised Võhmas

Eks tähelepanelik linnaela- nik on märganud, et kev- vad juba läinud ja suvi käes. Sellest annab tunnistust ka tegevus linnavalitsuse platsil. Võhma petangimängijad olid need, kes ELKO muruniitjad varakult talveunest äratasid.

Möödunud karm talv ei ole aga petangihuviliste ridu mitte kahandanud, hoopis vastupidi. Ja võistluste kalen- der on veelgi tihedam.

Kaheksast etapist kuuuga on kavas triodest (3-liikmeli- sed võistkonnad) parim välja selgitada. Üksikmängus sel- gub parim kuuest etapist viie parema tulemuse järgi.

Artikli kirjutamise ajaks on triod juba kaks etappi läbinud. Mõlemad etapid võitis võist- kond Raivox (Ilmar Roosioks, Ivan Ignatov, Raivo Ignatov). Järgnevad võistkonnad Hö-

bemuna, Prenton, Raudsed kerad, Meie ja Spartak.

Üksikmängu I etapi kolm paremat olid Ivan Ignatov, Ago Vingissar ja Ando Saar. II etapi kolm paremat olid Indrek Kaalep, Rein Alliksaar ja Ilmar Roosioks. Kahe etapi kokkuvõttes on parimad Ivan Ignatov, Ago Vingissar ja Il- mar Roosioks.

Muutsime varasemaks ka mängude algusaega: mängud algavad alati kell 10. Täpsed toimumisajad ilmuvad info- tahvlitel ja Võhma linna ko- dulehel (<http://vov.matti.ee/vohmalv>).

Jälgige reklaami, tulge ko- hale ja aidake selgitada Võhma parimad petangimängijad, kes esindaksid linna ka väljaspool toimuvatel võistlustel.

Mati Tiirmaa
(info 517 6760)

GEORGE ORWELL	Nosis	Saksa k. art	Aaker	✱	Jooksumäng	Hulkus	Teine	✱	✱	✱	Vaba	Hapnik	Indium
Asia riik				↻				↻	Meremärk				
Kosis			Sulisemine						Usund			Lämmastik	
Oma jõul			Plats						Iridium				Pilkan
Noot		Teise nimega Läänemere-soomekeel	La-diees						100 m ²				Ei. 92
Eesruum			Vooluallikas						Lööp				
Pindala	Sinu								Nöökan				
Eesti laht	Noot								Rootsi kirjanik				
Saksa k. art									Tüli jumalanna				
✱	↻	Egoism							Mi			Hoov	
Sina		Riisiviin							Inglise kirjanik			Korista	
Haava jälg													
Pärmumaa vald													
Volt-ampere													
Väike-Prangli													
Rooma 500													
✱	↻												
✱	Elukutse												
Silmahaigus	Samuti												
La-bemoll													

Õnnitleme lapse sünni puhul!

Piret Loigul ja Taavi Tigasingil sündis 10. mail poeg **RENON-SANDER**
Anne-Ly Krammil ja Endel Markil sündis 26. mail tütar **LIIS**

Ristsõna

Vastus tumedalt ääristatud ruutudes.

Koostas Heino Laagus.

Eelmises numbris ilmunud ristsõna vastuseks oli: "Senikaua, kui elab inimkond, elab ka võitlus võimu pärast". Õigeid vastuseid laekus 24. Loosiõnn naeratas Eda Reiu. Õnnitleme võitjat ja ootame uusi lahendusi. Vastusekupongid palume tuua linnavalitsusse sekretäri kätte (samast saab kätte auhinna) või panna I korrusel asuvasse postkasti.

Võhma Linnaleht nr.

VASTUS:

NIMI ja AADRESS:

23. juunil
Võhma linnaplatsil

JAANITULI

Ootame kõiki Jaane kella
20-ks linnaplatsile süütama
jaanituld.

Kell 20.00

tantsutab ansambel
MaMa

Piknikukorv kaasa!
Kohapeal võimalus grillida.
Kõik on kutsutud!

Võhma Linnaleht
Tiraaž 1000

Võhma Linnalehte esindab:
Angela Härm tel. 437 7228

Aadress:
Tallinna 15
70 603 Võhma

Küljendus ja trükk:
Vali Press OÜ
Põltsamaa, tel. 776 8870

Swedbank

Pangabuss

Kõik oma rahaasjad saate korda ajada pangabussis!

Võhma linnavalitsuse juures
peatub pangabuss üle nädala
esmaspäeviti kell 11.15–13.15

(II kvartalis: 26. aprill, 10. ja 24. mai,
7. ja 21. juuni)

Bussis saate:

- nõu pangateenuste kohta
- tellida ja kätte pangakaardi
- makseautomaadist oma kontole sularaha kanda ja välja võtta
- teha arvuti abil makseid
- sõlmida hoiuseid ja erinevaid lepinguid

Pangabussi sõiduplaan internetis: www.swedbank.ee
Küsi lisa 6 310 310

Tammed on tugevad tuules ja tormis,
luiged on ustavad surmani.
Olge ka Teie kui tammed ja luiged
elute viimase kurvini!

Õnnitleme juunikuul
siinnipäevalapsi!

91	07.06	MARY TALVI
90	03.06	AUGUST KIRSIPUU
83	25.06	ANNA-MARIA LENSMANN
82	13.06	LINDA OSKAR
81	10.06	LIDIA SILLAT
	17.06	GEINA SÄDE
80	20.06	LINDA ARRO
75	27.06	MAI REMMER
70	09.06	OLGA TÄHT
	20.06	IDA VALG
	27.06	NEEME PALU
65	05.06	UKU ARVI
	19.06	TIJU KAJASALU
60	03.06	AILI KANGUR
	03.06	MARE LOMP

PILISTVERE KOGUDUSE TEATED

11. juuli, P Kuldleer.
Jumalateenistus algusega kell 13.00

25. juulil, P Arussaare kalmistul kell 11.00
Pilistvere kalmistul kell 13.00

21. august, L MEMENTO kokkutulek
28. august, L Pilistvere külapäev. Muinastulede öö

Jumalateenistused igal pühapäeval kell 13.00
Iga kuu 1. pühapäeval on kaetud armulaud

Kontakt: Hermann Kalmus 55 32 789
hermann.kalmus@eek.ee

Kõik on kutsutud, kõik on oodatud.
Pilistvere kogudus